

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-27-06; факс: 255-22-72

ВИСНОВОК

**на проект Постанови про внесення змін до постанов Верховної Ради України "Про затвердження Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України" та "Про затвердження Голови та складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України" (реєстр. № 8004 від 06.09.2022),
внесений народними депутатами України Копиленком О.Л. та Кривошеєвим І.С.**

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 09 листопада 2022 р. (протокол № 142) розглянув проект Постанови про внесення змін до постанов Верховної Ради України "Про затвердження Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України" та "Про затвердження Голови та складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України" (реєстр. № 8004), внесений народними депутатами України Копиленком О.Л. та Кривошеєвим І.С.

Як зазначено авторами у пояснювальній записці, метою прийняття цієї постанови є створення правових засад щодо забезпечення сталого функціонування Національної комісії з радіаційного захисту населення України та посилення ефективності роботи діючого складу НКРЗУ.

Відповідно до статті 8-1 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» до повноважень Верховної Ради України щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання належить затвердження Положення та персонального складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України.

Національна комісія з радіаційного захисту населення України (далі – НКРЗУ) створена згідно з Постановою Верховної Ради Української РСР від 01.08.1990 р. № 95-ХІІ «Про невідкладні заходи щодо захисту громадян України від наслідків Чорнобильської катастрофи» відповідно до Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. № 55-ХІІ, розділом VII «Екологічна безпека» якої передбачається, що Україна має свою національну комісію радіаційного захисту населення.

Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України затверджено Постановою Верховною Радою України від 6 жовтня 2009 року № 1630-VI (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2009, № 49, ст.743).

На думку авторів, окремі положення зазначеної Постанови потребують уточнення, зокрема слова «Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи», що є конкретною назвою Комітету сьомого, восьмого скликань Верховної Ради України до відання якого належали питання радіаційної та екологічної безпеки, у дев'ятому скликанні змінено на «Комітет з питань екологічної політики та природокористування», тому доцільно замість конкретної назви Комітету в Положенні про Національну комісію з радіаційного захисту населення України вказати «Комітет, до предмету відання якого належать питання радіаційної та екологічної безпеки», так як кожним новим складом Верховної Ради України можлива зміна назви та предметів відання комітетів Верховної Ради України.

Суб'єкти права законодавчої ініціативи пропонують також створити правові засади щодо забезпечення сталого функціонування НКРЗУ, так як робота Комісії протягом 8 скликання фактично не відбувалась внаслідок того, що Верховною Радою України 8 скликання не було визначено новий склад НКРЗУ, а склад НКРЗУ 7 скликання втратив свою легітимність. Тому актуальним є доповнення пункту 3. Розділу III Положення «Голова НКРЗУ та склад НКРЗУ продовжують виконувати свої повноваження до затвердження Верховною Радою України нового Голови та нового складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України».

Автори пропонують конкретизувати повноваження та статус апарату НКРЗУ з метою забезпечення сталого функціонування НКРЗУ, зокрема доповнити пункт 7. Розділу III Положення, зокрема «Апарат НКРЗУ діє на підставі Положення про апарат НКРЗУ, яке затверджує НКРЗУ, більшістю від свого складу». Це сприятиме стабільності роботи апарату і залученню кваліфікованих фахівців до апарату Комісії.

Водночас, з метою посилення ефективності роботи діючого складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України проектом постанови пропонується доповнити склад Комісії.

Відповідно до розділу III Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України» від 06.10.2009 № 1630-VI Національна академія наук України погодила запропоновані зміни у персональному складі Національної комісії з радіаційного захисту населення України

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України та Державне агентство України з управління зоною відчуження поінформували про відсутність пропозицій і зауважень до зазначеного проекту постанови.

Державна інспекція ядерного регулювання України висловила підтримку проекту постанови та звернула увагу на необхідність уточнення назви Міжвідомчої робочої групи в абзаці восьмому підпункту 7 пункту 3 проекту. Відповідно до спільного наказу Держатомрегулювання та Міністерства охорони здоров'я України від 20.07.2018 № 297/1347 відповідна Міжвідомча робоча група

має наступну назву – «Міжвідомча робоча група експертів з питань радіаційного захисту у медицині».

Разом з тим, до Комітету надійшов лист Національної комісії з радіаційного захисту населення України з пропозицією врахувати деякі уточнення до проекту постанови, а саме:

У пункті 2 Постанови Верховної Ради України «Про затвердження Голови та складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України» виключити зі складу Комісії:

ЛОГАНОВСЬКОГО Костянтина Миколайовича, доктора медичних наук, професора, завідувача відділу радіаційної психоневрології Державної установи "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України" у зв'язку із смертю;

БЕРШЕДУ Євгена Романовича, члена-кореспондента Національної академії наук України, професора у зв'язку із виїздом за кордон на постійне місце проживання.

Комітет зазначає, що Бершеда Є.Р. звернувся до Комітету листом та заявою щодо виведення його із складу Національної комісії радіаційного захисту населення України у зв'язку із поданою заявою за власним бажанням.

Комітет відмічає, що надійшло звернення Мишковської А.А. із проханням внести уточнення щодо її вченого звання, а саме замінити «кандидат біологічних наук» на «кандидат медичних наук за спеціальністю «Радіобіологія».

Також НКРЗУ в своєму листі просить внести уточнення щодо зміни вчених звань та посад членів Комісії, зокрема:

ДЬОМІНА Емілія Анатоліївна, доктор біологічних наук, **професор**, завідувач відділу біологічних ефектів іонізуючого та неіонізуючого випромінювання Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р.Є. Кавецького Національної академії наук України;

НОСОВСЬКИЙ Анатолій Володимирович, **академік** Національної академії наук України, директор Інституту проблем безпеки АЕС Національної академії наук України;

СУШКО Віктор Олександрович, **член-кореспондент** Національної академії медичних наук України, перший заступник генерального директора Державної установи "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України";

ЧЕХУН Василь Федорович, академік Національної академії наук України, **радник** Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р.Є. Кавецького Національної академії наук України;

ШИБЕЦЬКИЙ Юрій Олександрович, **кандидат геолого-мінералогічних наук**, провідний науковий співробітник Державної установи "Науковий центр радіогідроекологічних полігонних досліджень Національної академії наук України";

ШКАРЛЕТ Сергій Миколайович, **Міністр освіти та науки України**, професор, доктор економічних наук;

ЯКИМЧУК Руслан Андрійович, **член-кореспондент** Національної академії наук України, науковий співробітник Інституту фізіології рослин і генетики Національної академії наук України.

Враховуючи потребу уточнення зміни вчених звань та посад членів Комісії та необхідність виключення зі складу Комісії зазначених осіб, пропонується передбачити в проекті постанови викладення в новій редакції пункту 2 Постанови Верховної Ради України «Про затвердження Голови та складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України» від 20 грудня 2019 року № 426-ІХ.

З огляду на зазначене, Комітет пропонує уточнити положення зазначеного проекту Постанови, а саме:

підпункт 6 пункт 3 проекту постанови викласти в наступній редакції:
«У пункті 1 слова «в кількості 25 осіб» замінити словами «в кількості 31 особа».

підпункт 7 пункту 3 проекту постанови викласти в наступній редакції:
«Пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Затвердити Національну комісію з радіаційного захисту населення України у такому складі:

КОПИЛЕНКО Олександр Любимович – академік Національної академії наук України, професор, народний депутат України;

БАЗИКА Дмитрій Анатолійович – академік Національної академії медичних наук України, генеральний директор Державної установи "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України";

БЕРКОВСЬКИЙ Володимир Борисович – кандидат біологічних наук, генеральний директор АТ «Науково-дослідний інститут радіаційного захисту АТН України»;

БЛЮМ Ярослав Борисович – академік Національної академії наук України, директор Державної установи "Інститут харчової біотехнології та геноміки Національної академії наук України";

БОНДАР Олександр Іванович – ректор Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління, член-кореспондент Національної академії аграрних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор;

БОРИСЮК Михайло Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук із спеціальності екологія, керівник секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування;

ДОЛІН Віктор Володимирович – доктор геологічних наук, професор, заступник директора Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України";

ДЬОМІНА Емілія Анатоліївна – доктор біологічних наук, професор, завідувач відділу біологічних ефектів іонізуючого та неіонізуючого випромінювання Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р.Є. Кавецького Національної академії наук України;

ЖЕЛЕЗНЯК Марк Йосипович – кандидат фізико-математичних наук, професор Інституту радіоактивності навколишнього середовища Університету Фукусіма, Японія, експерт МАГАТЕ;

ЗАБУЛОНОВ Юрій Леонідович – член-кореспондент Національної академії наук України, директор Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України";

КАШПАРОВ Валерій Олександрович – доктор біологічних наук, директор Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології Національного університету біоресурсів і природокористування України;

КЛЕПІКОВ Вячеслав Федорович – член-кореспондент Національної академії наук України, директор Інституту електрофізики і радіаційних технологій Національної академії наук України;

КОВАЛЕНКО Григорій Дмитрович – доктор фізико-математичних наук, професор, директор Інституту фізики високих енергій і ядерної фізики Національного наукового центру "Харківський фізико-технічний інститут";

КРАВЕЦЬ Олександра Петрівна – доктор біологічних наук, завідувач відділу біофізики та радіобіології Інституту клітинної біології та генетичної інженерії Національної академії наук України;

ЛИПСЬКА Алла Іванівна – доктор біологічних наук, завідувач відділу радіобіології і радіоекології Інституту ядерних досліджень Національної академії наук України;

МИШКОВСЬКА Антоніна Андріївна – кандидат медичних наук за спеціальністю «Радіобіологія», член проблемної комісії МОЗ і НАМНУ «Проблеми радіаційної медицини»;

НИКОЛАЄНКО Станіслав Миколайович – академік Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України;

НОСОВСЬКИЙ Анатолій Володимирович – академік Національної академії наук України, директор Інституту проблем безпеки АЕС Національної академії наук України;

ПАВЛОВА Катерина Сергіївна – член міжвідомчої групи Ініціативи з обміну інформацією «Ядерна та радіологічна безпека в Україні – обмін інформацією, уроки та координація» та двосторонньої Українсько-норвезької

робочої групи з питань ядерної захищеності, ядерної безпеки та аварійної готовності;

РАШИДОВ Намік Мамедович – доктор біологічних наук, завідувач лабораторією Інституту клітинної біології та генетичної інженерії Національної академії наук України;

СЕРДЮК Андрій Михайлович – академік Національної академії медичних наук України, директор Державної установи "Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзеєва Національної академії медичних наук України";

СКАЛЕЦЬКИЙ Юрій Миколайович – завідувач лабораторії безпекових стратегій в охороні здоров'я Державної установи "Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзеєва Національної академії медичних наук України", доктор медичних наук, професор;

СТАДНИК Лариса Львівна – кандидат біологічних наук, керівник Центральної лабораторії радіаційної безпеки та дозиметрії медичного опромінення Державної установи Інститут медичної радіології та онкології ім. С. П. Григор'єва НАМН України, експерт Міжвідомчої робочої групи експертів з питань радіаційного захисту у медицині МОЗУ та ДІЯРУ;

СУШКО Віктор Олександрович – член-кореспондент Національної академії медичних наук України, перший заступник генерального директора Державної установи "Національний науковий центр радіаційної медицини Національної академії медичних наук України";

ТРОНЬКО Микола Дмитрович – член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії медичних наук України, віцепрезидент Національної академії медичних наук України, директор Державної установи "Інститут ендокринології та обміну речовин імені В.П. Комісаренка Національної академії медичних наук України";

ЧЕХУН Василь Федорович – академік Національної академії наук України, радник при дирекції Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології імені Р.Є. Кавецького Національної академії наук України;

ЧУМАК Вадим Віталійович – доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, заслужений діяч науки і техніки України, експерт МАГАТЕ та ВООЗ;

ШИБЕЦЬКИЙ Юрій Олександрович – кандидат геолого-мінералогічних наук, провідний науковий співробітник Державної установи "Науково-інженерний центр радіогідроекологічних полігонних досліджень Національної академії наук України";

ШКАРЛЕТ Сергій Миколайович – Міністр освіти та науки України, професор, доктор економічних наук;

ЯКИМЧУК Руслан Андрійович – член-кореспондент Національної академії наук України, науковий співробітник Інституту фізіології рослин і генетики Національної академії наук України;

ЯЦЕНКО Володимир Михайлович – віце-президент Всеукраїнської громадської організації інвалідів "Союз Чорнобиль України", народний депутат України першого, другого і третього скликань.»

Крім того, Комітет звертає увагу на необхідність приведення нумерації підпунктів проекту постанови до вимог нормопроєктувальної техніки.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Постанови про внесення змін до постанов Верховної Ради України "Про затвердження Положення про Національну комісію з радіаційного захисту населення України" та "Про затвердження Голови та складу Національної комісії з радіаційного захисту населення України" (реєстр. № 8004 від 06.09.2022), внесений народними депутатами України Копиленком О.Л. та Кривошеєвим І.С., включити до порядку денного сесії Верховної Ради України та розглянути на пленарному засіданні Верховної Ради України. За результатами розгляду прийняти її в цілому з урахуванням висловлених пропозицій.

Надати Голові Комітету право, при необхідності, вносити техніко-юридичні правки до проекту постанови, із зміною нумерації, під час його підготовки до розгляду Верховною Радою України.

Співдоповідачем на пленарному засіданні з зазначеного питання визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань подолання наслідків Чорнобильської катастрофи Кривошеєва Ігоря Сергійовича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

